

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyně JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D.,
ve věci

žalobce: **Ing. J. S.**, narozený dne „X“,
bytem „X“,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
se sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 1. 2018, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 1. 2018, č. j. „X“, a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 9. 2017, č. j. „X“, **se pro vady řízení zrušují a věc se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 174 Kč do třiceti dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, jež byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 1. 2018, č. j. „X“, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 9. 2017, č. j. „X“ (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byl

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

žalobci přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně od 17. 7. 2017 dle ust. § 38 odst. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), a to s odůvodněním, že dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov ze dne 16. 8. 2017 poklesla žalobci z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost jen o 40 % (dle přezkumného posudku ze dne 2. 11. 2017 jen o 45 %), zatímco pro invaliditu druhého stupně je nutný pokles o 50 % až 69 %.

Žaloba

2. Ve stručné žalobě žalobce vyjádřil přesvědčení, že u něj je dána invalidita ve vyšším stupni než jen v prvním stupni, přičemž invalidita v prvním stupni u něj vznikla již dne 23. 11. 2012 a posléze invalidita ve vyšším stupni ode dne 10. 7. 2017. V návaznosti na to pak žalobce požadoval po žalované doplacení důchodu a poskytnutí jednorázového odškodnění ve výši 50 000 Kč. Zároveň žalobce navrhl, aby soud uložil povinnost MUDr. J. P., CSc., uhradit žalobci odškodné za pochybení ve výši 10 000 Kč za každý měsíc od 23. 11. 2012 do zaplacení.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná ve svém písemném vyjádření k žalobě zrekapitulovala průběh předcházejícího správního řízení. Navrhla přezkoumání zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, přičemž rozhodnutí soudu ponechala na výsledku provedeného dokazování.

Ústní jednání před soudem

4. Žalobce při ústním jednání před soudem, které se uskutečnilo dne 26. 11. 2018, nadále požadoval, aby soud vyhověl žalobě v plném rozsahu, a to s ohledem na jednoznačné závěry uvedené v posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“) ze dne 20. 9. 2018, č. j. 2018/204-UL (dále jen „posudek ze dne 20. 9. 2018“), který soud nechal vypracovat pro účely soudního řízení, a zároveň uvedl, že požaduje náhradu nákladů řízení ve výši 174 Kč za poštovné a jízdné. K posudku podotkl, že jej považuje za úplný a objektivní.
5. Pověřená pracovnice žalované při témže ústním jednání před soudem uvedla, že rozhodnutí ve věci ponechává na úvaze soudu, a to s ohledem na posudek ze dne 20. 9. 2018, který shledala rovněž úplným a objektivním, přičemž náhradu nákladů řízení nepožadovala, neboť žalované ze zákona nepřísluší.

Správní spis

6. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku ze dne 16. 8. 2017 posudkového lékaře MUDr. J. P., CSc., pověřeného vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Chomutov, jenž posoudil zdravotní stav žalobce a dospěl k závěru, že žalobce je ke dni 17. 7. 2017 invalidní ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, a to v prvním stupni dle ust. § 39 odst. 2 písm. a) citovaného zákona. Dle posudkového lékaře dosáhla míra poklesu pracovní schopnosti žalobce 40 %, jelikož hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole IV. – poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek, položce 2c – středně těžké funkční postižení, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška“), s rozmezím míry poklesu pracovní schopnosti 30-45 %. Posudkový lékař rovněž konstatoval, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 13. 9. 2017 prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobci přiznala invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně a to od 17. 7. 2017. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, v nichž mj. nesouhlasil se závěry posudkového lékaře.

7. Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě ze dne 2. 11. 2017, který vypracovala příslušná posudková lékařka oddělení lékařské posudkové služby žalované. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla k obdobnému závěru, že žalobce je invalidní v prvním stupni, a to od 17. 7. 2017, neboť u žalobce rovněž shledala dominující zdravotní postižení, které má nejvýznamnější vliv na pokles jeho pracovní schopnosti, zdravotní postižení uvedené v kapitole IV. – poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek, položce 2c – středně těžké funkční postižení, přílohy k vyhlášce, s rozmezím míry poklesu pracovní schopnosti 30-45 %, s tím že žalobci způsobuje pokles pracovní schopnosti o 45 %, přičemž i tato lékařka konstatovala, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, jímž byly zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí.

Posouzení věci soudem

8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování posudkem ze dne 20. 9. 2018, dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
10. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění *je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

11. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Vzhledem k uplatněným námitkám v předmětné věci ze strany žalobce bylo třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity ve vyšším stupni nežli v prvním stupni, tj. zda u něho byl pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %.
12. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobce získal potřebnou dobu pojištění.
13. Jelikož soud nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce.
14. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 20. 9. 2018. Žalobce nebyl jednání komise přítomen, ačkoliv k jednání komise byl řádně a včas předvolán. Dotyčná komise ovšem dospěla k závěru, že podkladová dokumentace je nejen dostačující k posouzení zdravotního stavu žalobce i bez jeho osobní účasti, nýbrž i že je dostačující k přijetí posudkového závěru. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (odborné nálezy - oční, ortopedické, kardiologické, diabetologické, nefrologické), obvodní zdravotní dokumentace, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov a spisové dokumentace z námitkového řízení pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobce byl invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, přičemž se jednalo o invaliditu druhého stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona, která mu vznikla od 17. 7. 2017.
15. Komise konstatovala, že u žalobce se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož dominující příčinou je diabetes mellitus s komplikacemi. Komise pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti posoudila dle kapitoly IV. – poruchy endokrinní, výživy a přeměny látek, položka 2c – diabetes mellitus, středně těžké funkční postižení, přílohy k vyhlášce, kdy ze zde uvedeného procentního rozmezí 30-45 % komise přiznala horní hranici rozmezí, tj. 45 %. K tomu komise doplnila, že žalobce trpí celou řadou dalších onemocnění, jež zvyšují míru poklesu pracovní schopnosti, a z tohoto důvodu komise přikročila k rozdílnému celkovému procentnímu zhodnocení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce oproti posudkovému lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov i posudkové lékařce oddělení lékařské posudkové služby žalované. S přihlédnutím k ostatním kormorbiditám zvýšila komise hodnocení o 10 % na celkových 55 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

16. Po zhodnocení výše predestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že komise jednala v řádném složení, že posudek ze dne 20. 9. 2018, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů.
17. Lékaři komise přitom oproti posudkovému lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení Chomutov a posudkové lékařky oddělení lékařské posudkové služby žalované ohledně míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobce dospěli k závěru, že dosahuje celkových 55% namísto toliko 40% resp. 45 %, na základě čehož pak uzavřeli, že žalobce byl k datu žalobou napadeného rozhodnutí invalidní, a to ve druhém stupni počínaje dnem 17. 7. 2017.
18. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, který ostatně nebyl žádným z účastníků řízení nikterak zpochybňován v řízení před soudem, poté co s ním byli seznámeni, a proto s ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování o námitkách žalobce vycházela z posudku příslušné posudkové lékařky oddělení lékařské posudkové služby žalované, jejíž posudek neodpovídal úplně zjištěnému skutkovému stavu.
19. K požadavku žalobce na doplacení rozdílu invalidního důchodu ve vyšším stupni nežli jen v prvním stupni soud předně uvádí, že invalidita u žalobce byla posudkovými lékaři zcela legitimně konstatována ode dne 17. 7. 2017, a to vzhledem k diabetologickému nálezu z téhož dne. Požadavek žalobce na přiznání invalidity (v prvním stupni) již ode dne 23. 11. 2012 nemá oporu ve skutkovém stavu věci. Dále soud uvádí, že rozdíl mezi vyplaceným důchodem pro invaliditu prvního stupně ode dne 17. 7. 2017 a důchodem pro invaliditu druhého stupně, jež žalobci náleží rovněž ode dne 17. 7. 2017, žalobci přísluší ze zákona o důchodovém pojištění dle ust. § 56 odst. 1 písm. b), přičemž o výši doplatku a způsobu jeho vyplacení rozhodne žalovaná v následném řízení. K uvedenému soud ještě doplňuje, že žalobce mylně dovozoval, že má nárok na přiznání invalidity (ve druhém stupni) od data podání žádosti o přiznání invalidního důchodu, tj. ode dne 10. 7. 2017 – není tomu tak. Z žádosti o přiznání invalidního důchodu totiž jednoznačně vyplývá, že datum přiznání invalidity byl vázán na den vzniku nároku na přiznání jeho invalidity, k čemuž došlo na základě diabetologického nálezu ze dne 17. 7. 2017.
20. K návrhu žalobce uložit žalované povinnost zaplatit žalobci jednorázové odškodné ve výši 50 000 Kč a k návrhu, aby soud uložil posudkovému lékaři MUDr. J. P., CSc., povinnost uhradit žalobci odškodné za pochybení ve výši 10 000 Kč za každý měsíc od 23. 11. 2012 do zaplacení, soud sděluje, že soud ve správním soudnictví nemá pravomoc rozhodovat o odškodňování účastníků správního řízení. Nadto soud poznamenává, že žalobci v souvislosti s rozhodovací činností žalované strany dle obsahu správního spisu žádná škoda, za níž by mohl odškodnění požadovat, nevznikla – když rozdíl mezi vyplaceným důchodem pro invaliditu prvního stupně a následně přiznaným důchodem pro invaliditu druhého stupně bude žalobci posléze doplacen ze zákona na základě rozhodnutí žalované a soud zároveň přiznal žalobci náhradu nákladů za předmětné soudní řízení v plné výši, kterou mu uhradí žalovaná.
21. Ve světle shora uvedeného soud napadené rozhodnutí včetně jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí pro vady řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) podle ust. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

§ 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. ve výroku I. rozsudku zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu ve věci žalobce rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobce byl invalidní, a to ve druhém stupni, počínaje dnem 17. 7. 2017.

22. Výrok II. rozsudku o náhradě nákladů řízení byl stanoven na základě ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož žalobce měl ve věci úspěch, soud tudíž žalované uložil zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení o předmětné žalobě v celkové výši 174 Kč. Tato částka se skládá z částky 44 Kč za poštovné vynaložené za podání žaloby a z částky 130 Kč za vynaložené jízdné vlakem z Klášterce nad Ohří do Ústí nad Labem a zpět v souvislosti s uskutečněným ústním jednáním před soudem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 26. listopadu 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.